

Készítőség és kladóhivatal:
da Gheorghe Barițiu
lom u. 4.) TELEFON: 228.

FÜGGETLENDEMOKRATA NAPILAP

Főszerkesztő: WOJTICZKY GYULA

Előfizetési árak: Hetenként 1 2
havonta 45, negyedévre 130,
félre 250, évre 500 lej.

ODIK ÉVFOLYAM, 266 SZ.

Csütörfők

CLUJ-KOLOZSVÁR, 1932 NOVEMBER 17.

Megnyílt a parlament

Pénzügyi reformokat és a törvényegységesítést jelenti be a trónbeszéd

A decentralizációt akarja megvalósítani a közigazgatási reform — A választójogi reformot még az őszi ülésszakon fogják letárgyalni

A kisebbségekről is megemlékezik a trónbeszéd

Bukarest (Rador). Kedden délben a szokásos ünnepélyes formák között megnyílt a parlament őszi ülésszaka. A királyi palotától a Kamara épületéig terjedő útvonalon nagy megegyezésekben állt sorfalat a főváros lakossága, amelyv életken

megéljenezte a testőrszázada kíséretében a parlament megnyitására vonuló királyt és trónörökösét.

A képviselők és szenátorok, valamint a kormány tagjai fél 12 kor a Patriarcha székesegyházában Tedeumot hallgattak, majd átvonultak a Kamara üléstermébe. Csakhamar megjelent a diplomáciai testület is,

teljes számban és a tábornoki kar, amely a miniszteri székeken foglalt helyet, míg a kormány tagjai az előnői emelvényen várták a királyt.

Pontban 12-kor jelentette Bratescu Voinescu háznagy, a király jövetelét és néhány pillanat múlva

szünni nem akaró óvációk közepete jelent meg Károly király a teremben

és foglalta el helyét Mihai Vajdával együtt az emelvényen. A király mosolyogva várta végig a lelkes üdvözlés befejezését, majd érces csengő hangú olvasva fel a következő trónbeszédet:

A trónbeszéd

Szenátor Urak! Képviselő Urak! Boldog vagyok, hogy ismét a nemzet képviselői között lehetek, akik a rendkívül nehéz időkben vállalták a feladatot, hogy szolgálják a hazát.

A pénzügyi és gazdasági válság igen nagy hatással van az ország helyzetére.

Ezért közös munkával kell törekedni az ország gazdagságának és termékeinek megfelelő értékesítésére és a

Radikálisan megváltoztatják az adórendszert

Szenátor Urak! Képviselő Urak! A kormány a költségvetés egyensúlyozását célozza ezzel egyidejűleg reorganizálva a pénzügyi apparátust, megerősítve a központi kontrollt.

Az adókirovés radikális megváltoztatása, az ellenőrzés és adóbehajtás reformja, az összes adónemek új alapokra való fektetése lesznek ennek a munkának legközelebbi céljai.

legproduktívabb elem, a parasztság életszínvonalának felemelésére.

Külpolitikai tekintetben a szerződések és nemzetközi egyezmények respektálása, az összes államokkal való jóviszony fenntartása és a Népszövetséggel való szoros együttműködés képezik a kormányunk céljait, amelynek békepolitikáját az egész román nép magáévá teszi.

Az egyenes adókat, a bélyegilletéket, az iktatási illetéket, az alkohol-monopoliumot, a petróleum-illetéket, a luxusadót, a forgalmiadót, a látványosságadót és az autómobil illetéket kell teljesen új alapokra fektetni. Reorganizálni fogják a vámokat is.

A havi bevételek és kiadások egyensúlyozása után a kormány gondoskodni fog a hátralékok kiegyen-

lítéséről is.

szükségesnek mutatkozik a nyugdíjak reformja is, hogy ebben a kérdésben az egység szempontjai érvényesüljenek.

Megvédik a stabilizációt

Szenátor Urak! Képviselő Urak! Az államadósságok rendezése és fizethetése végett a külföldi pénzügyi körökkel az előző kormány által megindult tárgyalásokat kormá-

Megfékeznek a fosztogató kartelleket

Szenátor Urak! Képviselő Urak!

Románia résztvevett azokban a nemzetközi konferenciákon (Stresa, Lausanne), amelyek a Kelet-európai exportállamok szolidaritását hangsúlyozták ki. Londonba is elküldjük képviselőinket, hogy a nemzetközi gazdasági konferencián is leszögezzük álláspontunkat. A fluktuáció következtében szükséges a bevétel és kivétel szabályozása. Nagyon fontos, hogy az állam érdekei e szempontból is kellően meg legyenek védve.

Ami az ipari termelést illeti az iparcikkek árait egyensúlyba kell hozni a mezőgazdasági termékek áraival.

Ezért a kormány megfelelő intézkedéseket fog tenni a kartellált vállalatok szabályozására. Szükségesnek tartjuk a kisiparosok felkarolását és ugyancsak az ipari törvényhozással lesz kapcsolatos a bányatörvény és az energiatörvény módosítása, továbbá az ipar és kereskedelmi kamarák átszervezése az újabb követelményeknek megfelelően.

Az élet normalizálásához tartozik a közlekedési vonalak és eszközök fokozottabb rendbehozatala és fejlesztése. Ezzel kapcsolatban fog

nyunk folytatni fogja az ország érdekeinek szemelőtti tartásával célozva a Népszövetséggel való együttműködést

A nemzeti valutát meg fogja védeni a stabilitás jegyében, amiért annyi áldozatot hoztunk.

Általánossá teszik a telekkönyvet

Kormányunk célja új termelési lehetőségeket nyitni, amelyek új jövedelmi forrásokat teremtenek, úgy a magánháztartásnak, mint az államnak. A nemzeti termelés javítása és szélesítése is a cél és a termékek lehető legjobb értékesítése. A kormány a mezőgazdaság talpraállítása érdekében különböző intézkedéseket fog eszközölni. Többek között módosítja a mezőgazdasági kamarákról szóló törvényt, hogy ezen intézményt még közelebb hozza a gyakorlati élethez.

Általánossá tesszik a telekkönyvet még a kataszteri munkálatok befejezés előtt.

A kormány célja a mezőgazdasági hitel újra megteremtése, rövid lejáratú és alacsonyabb összegű hiteleket szerezve az arra szoruló gazdáknak. Gondoskodni fog arról, hogy a Mezőgazdasági Hitelintézet megkezdje működését.

megváltoztatni a közlekedésügyi és közmunkaügyi minisztérium reorganizálása, a CFR adminisztrációjának átszervezésével kapcsolatban.

Reorganizálásra szorul a rendőrség és csendőrség

Ami a közigazgatást illeti, az adminisztrációs törvény módosításra szorul, ami az elmúlt idők tapasztalatai alapján fog megváltozni. A fő elv a decentralizáció és a helyi autonomia, megfelelően biztosítva az ellenőrzést. A helyi közületek pénzügyeit biztos alapokra kell fektetni és ez széleskörű autonomiájuk útján lesz lehetséges.

Reorganizálásra szorul a rendőrség és csendőrség intézménye is.

A kisebbségi kérdés és a választás jogreformja

Szenátor Urak! Képviselő Urak! Ami a kisebbségeket illeti, kormányom folytatni fogja azt a politikát, amely rájuk az állam védelmét terjeszti ki, biztosítva kulturális, szociális és vallási érdekeiket.

(Folytatása a 2-ik oldalon)

Kormányom Önök elé fogja terjeszteni az új választói törvényjavaslatot, amely a megyenkénti proporcionalitás elvén fog felépülni. Az összes provinciák egyesülése szükségessé teszi a törvényegysége-

sítést és kormányom ennek a nagyfontosságú szempontnak megvalósítása végett fogja a törvényhozás elé terjeszteni a polgári, a büntető, a kereskedelmi és váltójog egységesítéséről szóló javaslatát.

Szociális és közoktatásügyi reformok

A közoktatásügyi minisztérium tudatában annak a feladatnak, amely az ország kulturájának kiépítésénél és fejlesztésénél reá hárul, reformálni fogja a közoktatás minden ágazatát, a főiskolai oktatást, a baccalaureátust, a középiskolai, elemi és szakiskolai oktatást, tökéletesítve azokat az intézményeket, amelyek a nép jövőbeni vezetőit képezik ki az elméleti és gyakorlati tudományokban.

Szenátor Urak! Képviselő Urak!

A népjólét és társadalmi gondoskodás terén sok a tennivaló. Kormányom reformálni fogja az IOV egész intézményét. Elsőrendű gondoskodás tárgyát kell, hogy képezze az ország közegészségügye és az erre vonatkozó törvények módosítandók lesznek. Fel fogják állítani a munkakamarákat, melyek a munkaadók és munkások közötti egységet

kívánják előmozdítani. A professzionális jurisdicció megvalósítása is a kitűzött feladatok közé tartozik.

Szenátor Urak! Képviselő Urak! Nehezebb időkben, mint valaha, kezdik meg Önök munkásságukat. Meg vagyok győződve arról, hogy Önök lelkiismeretesen fogják teljesíteni ezt a munkát, amelyre Isten áldását kérem.

A király beszédét végig kísérte a parlament tagjainak lelkes éljenzése, a trónbeszéd befejeztével pedig percekig zugott a taps és az éljenzés.

Végül Maniu Gyula miniszterelnök közölte a törvényhozás tagjaival, hogy az Uralkodó a rendes ülészakot megnyitottnak nyilvánította és ezzel a törvényhozás mai ünnepi ülése véget ért.

A király és kísérete ezután visszatért a királyi palotába.

Vajdát ünnepelte a nemzeti paraszt-párt

A kormánypárt kedden délután értekezletet tartott, amelyen a párt képviselő és szenátor tagjai teljes számban megjelentek.

Pop Cicio megnyitószavai után Maniu Gyula, a párt elnöke számolt be a közelmúlt eseményeiről. Előadta, hogy Váda Sándor az ismert körülmények között lemondott (a többség hosszasan éljenzi Vaidát), hiába kérte hogy ne mondjon le. Mintán Mihalache, a párt első alelnöke sem váltotta a kabinet alakítását, kénytelen volt ezt a súlyos feladatot magára venni, pedig ismerik korábbi elhatározását ebben a tekintetben. Elfogadtam a megbízást — mondotta Maniu — a trón, az ország és párt érdekében.

Itt vagyok és itt is maradok, míg a trón bizalmát birom. El vagyok határozva, hogy a párt

Hetenként csak négy napig ülésezzen a parlament

Madgearu Virgil pénzügyminiszter megállapítja, hogy soha se volt nagyobb a párt szolidaritása, mint ma. E párt ereje és képességei keresztülviszik az országot a súlyos időkön. Küzdeni kell a defetizmus ellen, amelyet a Iorga-kormány működése keltett az országban. Herikus, erőfeszítésre lesz szükség, de a munkában nem szabad félni azoknak a kritikájától, akik egyebet sem tudnak, csak bírálni. A többi párt gyenge és nem támaszkodik reális erőkre. A közvélemény együttréz a nemzeti parasztpárttal, amelynek parlamenti és parlamenten kívüli aktivitást kell kifejteni. Javasolja, hogy a törvényhozás ezentul csak heti 4 napon keddtől—péntekig tartson ülést, szükség esetén

naponként kétszer is, hogy a hét többi napjain a képviselők kertületeikben tartózkodhassanak.

Vica Gseorghescu kéri, ne nyújtsák hosszúra a felirati vitát, lássanak mielőbb a produktív munkához. Gheorceanu javasolja, küldjenek üdvözlő táviratot Mihalachnak, a sikerült operáció alkalmából, továbbá üdvözlje a párt Vaida Sándort is, aki gyengélkedése miatt Kolozsvárt tartózkodik.

Maniu elnök kéri, hogy a párt a kamara elnökévé Pop Ciciot, a szenátus elnökévé pedig Costachescut jelölje. Az alelnököket az egyes tartományok képviselői fogják kijelölni.

Az értekezlet ezután elfogadja Madgearu indítványát, az ülésnapokra vonatkozólag.

Maniu optimista

Végül ismét Maniu szóval fel: Abban a reményben és meggyőződésben vezeti az ország ügyeit, hogy a párt erejére támaszkodva urrá lesz a nehézségeken. Ne bátorialanítsa el a pártot semmisem, vezesse az a

tudat, hogy az ország érdekében fejt ki munkát és Isten segítségével teljesíteni fogja hivatását. Dicséri Vaidát, köszönetet mond neki és kormányára volt tagjainak a párt nevében. Majd a hála és köszönet szavait

küldi Ófelségének, aki a párt iránti bizalomból hívta meg az ország vezetésére.

A miniszterelnök beszédét újból hosszabb óvációk követték.

Pop Cicio és Costachescu maradtak a parlament elnökei

A kamara kedd délután tartott ülését Lupescu korelnök nyitotta meg, majd Toncescu javasolta, hogy Pop Ciciot válasszák meg elnöknek.

A kamara egyhangulag hozzájárult a javaslatához.

Pop Cicio elnök köszönetet mond

a bizalomért, amely a kamara minden pártja részéről feléje sugár. Igéri, hogy pártok fölött fog állni és igyekszik megvalósítani azt együttműködést, amelyre az orszáknak oly nagy szüksége van. Köborációra hívja fel a pártokat. A szadadság országa vagyunk, messmenő megértéssel a kisebbségek ir De ha egy hang fog emelkedni integritásunk ellen, akkor innen parlamentből fogjuk megadni a laszt. (Nagy taps).

A szenátus ülésén Costachescu választották meg szintén egyhanglag elnöké.

Trotzkij családosól Dániába utazott

LONDON. Az Evening Newy constantinápolyi távirat közli, hogy Trotzkij ma családjával hajóra szállott s elutazott Törökországból Dániába. A száműzött orosz volt népbiztos partraszállásától számított egy héten át tartózkodhat Dániában s ez idő eltelté után vissza fog térni Törökországba. Trotzkij engedélyt kapott arra is, hogy Kopenhágában előadást tartsa.

Allamtanácsn döntöttek a franciá leszerelési terv felett

Az Elysée palotában államtanács volt Lebrun elnök jelenlétében, amelynek során végleg megállapították a francia konstruktív leszerelési tervet szövegét. A tervet, amely nyolc nyomtatott oldalra terjed, a leszerelési világkonferencia el-

nökségéhez intézett memorandum jelleget kapta. Eljuttatták Genfben Massigli állandó francia leszerelési főmegbízott átadta Hendersonnak, leszerelési értekezlet elnökének. Valószínű, hogy az emlékirat teljes szövegét reggelre közzéteszik.

Meghosszabbították Németország 90 millios kölcsönét

Bazel. A Nemzetközi Fizetések Bankja igazgatótanácsa mai ülésében a világgazdasági konferencia napirendjére kerülő problémákkal foglalkozott. Meghosszabbították — az Angol Bank, a Francia Bank és a

newyorki Federal Reserve Bank jóváhagyásától feltételezeten — Németország lejáró 90 millió dollár kölcsönét újabb három havi időtartamra.

Lábát törte Buday kolozsvári kéményseprőnek a gázoló luxusautó

Cluj-Kolozsvár. Tegnap a délutáni órákban Buday Géza 42 éves kolozsvári kéményseprő gyalog Apahidáról Kolozsvárra indult. Apahida közelében egy eddig ismeretlen örült sebességgel száguldó luxus autó elütötte, s aztán meg sem állva rohant tovább, ott hagyva a súlyosan sebesült Budayt, akinek ballába térdén alól szilánkokba törött. A szerencsétlenül járt kéményseprőt az odasiető emberek szedték fel az ut

porából és a Dés felől jövő autótóbuszon Kolozsvárra szállították, ahol az autóbusz állomásról a telefonon kihívott mentők a sebészeti klinikára szállították. Buday állapot a nagy vérvesztesség miatt felelősen súlyos és valószínűleg ballábát térdén alul amputálni kell. A csendőrség a lelketlen soffór kilétének megállapítása végett bevezette nyomozást.

Vulpeanu bűnügyének ma van a táblai tárgyalása

Cluj-Kolozsvár. Ma délelőtt tárgyalja a kolozsvári ítélőtábla Vulpeanu Augustin beszercei táncsnár ismert kégyilkossági bűnperét.

Mint ismeretes, Vulpeanu revolverrel agyonlőtte Flaviu Greavu diákot, amiért a kolozsvári törvényűszék 11 évi fegyházra ítélte. A bűntény felelősség folytán a tábla elé került, s az első fellebbviteli tárgyaláson a tábla helyet, adva a védelem által kért bizonyítás kiegészítésnek a tárgyalást elnapolta. A mai tárgyaláson a bukaresti leg-

felsőbb orvosi tanács szakvéleménye lenne döntő befolyásu, de mert ez még nem érkezett le, valószínűleg a tárgyalás elnapolását fogják kérni a védők.

KIFUTÓT

biciklivel

felveszek

azonnalra

„Unió”

volt CITY
kávéházban

15-ÉN, KEDDEN ESTE
MEGKEZDŐDNEK A FIL-
LÉRES TANCESTÉK

10 lejes árak!

Kertész Mancsi zongora
és harmonika mű-
vésznő kíséréte mellett

Öngyilkosságok napja Kolozsváron

Megmérgezte magát a Zöldfa szállodában Keiling Rudolf leépített bányafelügyelő

Az öngyilkosságot megelőző napon a vonat alá akarta vetni magát, de akkor meggyújtották a szándékát

A sétaféren mellbelőtte ma- gát Tusa János szolgalegény

Cluj—Kolozsvár. Kedden Kolozsváron két öngyilkosság történt, melyeknek előidéző oka az állástalan-
nyomorának a réme volt.

Kedden délelőtt a Radák utcai Zöldfa-szállodában feltűnt a személynézetnek, hogy a 2-es számú szoba lakója Keiling Rudolf, aki előző este vette ki a szobát, egész délelőtt nem jelentkezik és szobájában még csönd van. A késő délelőtti órákban már rosszat sejtettek és erősen kopogtak az ajtón. Miután semmi válasz nem érkezett, a tulajdonos felnyitotta az ajtót és egy csendőrs kíséretében belépett a szobába, ahol borzalmas látvány tárult elébe.

Keiling Rudolf a kétágyas szoba két ágyán keresztbe holtan feküdt

Az esetről rögtön értesítették a központi rendőrséget, ahonnan Drăghiciu rendőrigazgató és Caraba szubkomiszár szállított ki, akik a helyszíni szemlét megejtve, kétségen kívül megállapították, hogy a szerencsétlen ember öngyilkos lett. A szobában egy vizes pohárban valamilyen leülepedett fehér port találtak, ami annak a méregnek a maradványa volt, amelynek segítségével Keiling eldobta magától az életét.

A megindult vizsgálat során kiderült, hogy Keiling Rudolf, aki a Kolozsmegyei Tűz-községben volt bányafelügyelő és mintegy négy héttel ezelőtt építették le, már előző napon is öngyilkosságot akart elkövetni.

Keiling hétfőn esefel

a vonat elé akarta vetni magát, de egy rendőr idejében észrevette szándékát és

elrúgta a száguldó mozdony kerekéi elől.

Keilingot előállították a vasuti rendőrségre, ahol miután megígérték vele, hogy nem fogja eldobni magától az életét, szabadlábra helyezték. Az elkeseredett ember azonban nem tartotta meg ígéretét és még az éj folyamán megmérgezte

magát a Zöldfa szállodában. Bucsulevet az öngyilkos nem hagyott hátra.

A sétatéri öngyilkosság

Kedden délután 1 órakor a sétaféren Turos János Ásd-utca 7 szám alatt lakó szolgalegény revolverrel mellbelőtte magát. A járőrök autót hoztak és az öngyilkosjelöltet be szállították a klinikára, ahol megoperálták. Turos zsebében három bucsulevet találtak. Egyet azon vállalat igazgatójának címzett, mely-nél szolgálatban volt és ahonnan

19 havi szolgálat után elbo-

csájtották lopás gyanújával.

A levélben Turos János tiltakozott a lopás vádjá ellen és ártatlanságát hangsúlyozta.

Mint most utólag megállapították, Turos tényleg ártatlan is volt és a vállalat egyik tisztviselőjének elhamarkodott gyanúsítása miatt dobták ki állásából.

A másik két bucsulevél édesanyjának és szeretőjének szólt. Turos János állapotában az operáció után javulás állott be és túl van a veszélyen.

Vörös zászlót tüzttek ki a lugosi városi színház homlokzatára

Szokatlan meglepetésre ébredt tegnap reggel Lugos város, amelyben eddig a kommunista mozgalom sohasem lépett fel provokáló módon. A város központján levő színház homlokzatán reggelre kelve vörös kommunista zászlót lobogtatott a szél. A sarló és kalapácsjelvényes

vörös lobogót az éjszaka folyamán tüzttek ki a városi színház frontjára a kommunisták. A rendőrség a vörös zászlót már a kora reggeli órákban eltávolította a színház épületéről, egyidejűleg pedig szigorú vizsgálatot és nyomozást indított a tettesek felkutatása érdekében.

Az állam nem fizet, de még a nem létező jövedelem után is végrehajtatja az adót

135 ezer lei értékű butort 6400 leiért elkótyavetyélt a végrehajtó

Cluj—Kolozsvár. Az eset kiváncsok a mindennapiság keretéből. Megáll az ember esze és hiheletlennek tartja, hogy ilyesmi történhessék. De lássuk az esetet a maga rideg valóságában.

Urbanetz Károly nyug. kataszteri mérnök 1929 évi augusztus hó 19-én, az Italo—Belga műszaki társaságnál vállalt alkalmazást és ezen minőségében jövedelem adóval rótták meg. Ez eddig rendben volna, mert

az adó törvényen alapul. Azonban Urbanetz 1930 március 4-én, kivált a nevezett társulat szolgálatából s ezt szabályszerűen be is jelentette a pénzügyigazgatóságnak.

Ennek dacára 1930, 1931 és 1932-ik évre is kirótták a nem létező jövedelem utáni adót, amely a 3 évre összesen 43.000 leit tett ki, Urbanetz ezt megfellebbezte és kérte a jogtalanul kirótt adó törlését. Fellebbezése a mai napig sem nyert

elintézt. Azonban a 43.000 lei adóért lefoglalták a butorait s arra e hó 14-ére az adóhivatal árverést tűzött ki.

Urbanetz felmutatta az adóvégrehajtónak 5 hónapi hátralékos nyugdíjbonját, melynek összege 22.630 lei. Hasztalan. Az adóvégrehajtó 14-én, d. e. 10 órakor megjelent 2 társzékérrel és egy rendőrrel Urbanetz Boldog-ucca 24 szám alatti lakásán s annak rendje-módja szerint felhányogatta a szekerekre:

1 drb. drága zongorát és különböző drága butorokat, melyeknek legalsóbb becsértéke 135.000 leit tesz ki, és a Széchenyi-téren a végrehajtó hamarosan elcaltálta 6400, azaz hatezernégyszáz leiért.

Igy fest Madgearu pénzügyminiszter udvarias adóvégrehajtási rendelete. Az esetnek különben a bíróság előtt lesz a folytatása.

Hölgyeim, szükségük van
téli kabátra és ruhára?

Jöjjenek a

POMPADOUR

áruházba, rengeteg új mo-
dell érkezett

Kevés pénzért jót kap!

Cluj, Cal. Reg, Ferd. 31.

Rendelje meg a
„Mai Világ”-ot!

Szörmemunkában

legfontosabb követelmény a
telkiismeretesség
megbízhatóság
és szoliditás

Ezt kapja meg a közönség a
nagy multu és jóhírű

Márlonffy Gyula

vezetése alatt a

PÁZSINT JÓZSEFNÉ

szücsüzletében

**Strada Universi-
tati (volt Egyetem-
utca) 3.**

Telefon 5-66 **Royal-Mozgó** Telefon 5-66
(Az Iparkamara új palotájában)

Ma szerdán 3. 5. 7. 9-kor

Nagy premier:

Megszólt a szívem

Ufa német operettje.

Alpár Gitta és Gustaw Fröhlich

Western Electric csodabeszélőgép.
3 órák minden jegy 20 lej, 5, 7, 9
órák 15, 20, 25, 30 és 35 lej.

Edison Erdélyben elsőnek beren-
dezett beszélő filmszínház

Előadások kezdete pont 3, 6, 9 kor

Két hatalmas hangos film. 3
órás előadásban.

Tradern Horn

Főszereplők: Harry Carey, Ed-
mond Both, Duncan Ronaldo.

Ezenkívül:

Száz német szó

Főszereplők: Path és Patachon

Magyar Színház - Dacia Mozgó

3, 5, 7 és 9 órák:

Kadétkisasszony

Főszereplők:

Gustáv Fröhlich

Dolly Haas

Halmay Tibor

Román Opera — Nemzeti Színház

**Voivodul
Tiganilor**

NYUGDIJAS-VILÁG

Eddig és netovább!

Mintha csak egy nem törvényes jogainak elismerését és respektálását kérő, követelő társadalmi osztállyal, hanem az állam épségét és érdekeit veszélyeztető, felforgató elemmel volna dolguk, úgy kezelik az állam funkcionáriusai a nyugdíjasokat. És itt le kell szögeznünk azt a szomorú tényt, hogy csak az erdélyi nyugdíjasokat, s azok között is legfeltűnőbbben a kolozsváriakat.

Házatlan minden mozgalom, gyűlésezés, deputáció, memorandum, sorunk nem hogy javulna, sőt napról napra rosszabbodik.

A „Mai Világ” több ízben szóval tette azt a hallatlan igazságtalanságot és méltánytalanságot, hogy amíg az állam 4—5 havi nyugdíjjal tartozik a nyugdíjasoknak, addig adóhátralékként elkotyavatyéli még a legszükségesebb ingóságait is.

Ennek hatása alatt és Pop Valér nyugdíjas szövetségi elnök intervenciójára a pénzügyminiszter ez évi június hó 4-én 171558-932 szám alatt rendeletet intézett a pénzügyigazgatósághoz, melyben utasítja, hogy a hátralékos nyugdíj bonokat adóba el kell fogadni.

E rendeletet annak idején az elnök lapunk utján közölte a nyugdíjasokat, de ami fontosabb volna, a pénzügyigazgatóság vagy nem közölte az illetékes adóhivatalokkal, vagy ha közölte, ezek fűtyülnek a rendeletre.

Igy történhetett meg az a szégyenteljes esett, hogy egy nyugdíjasnak nem létező jövedelem után kiírt és fellebbezés alatt álló adótartozásáért mintegy 130 ezer lei értékű ingóságát 6400 leiért elárverezték.

Az esettel részletesebben lapunk más helyén foglalkozunk. E helyen az össznyugdíjasság nevében óvást emelünk és tiltakozunk az ilyen és ehhez hasonló szégyenletes eljárás ellen. Egyben felhívjuk mindkét nyugdíjas egyesület vezetését, hogy sürgősen tegyék meg a törvényes lépéseket a nyugdíjasokat ért ezen sérelem orvoslása végett.

A türelemnek — s így a nyugdíjasok türelmének — is van határa. Eddig túrtunk, vártunk, szenvedtünk és reméltünk. Most pedig azt mondjuk: eddig és netovább. Igazságos ügyünket a független bíróságok elé vittük.

ÖSSZEL

ültetett csemeték
biztosan

MEGFOGAMZANAK

Kérjenek árjegyzéket.

AMBROSI, FISCHER & Co.

faiskolák és szőlőültetvénytelepek,
Aind—Nagyenyed

Ismét kitüntette

A világ leghíresebb GREISER
gépevel már 250 leitől

tartósan ondoláltathat

„VENUS”

hölgyfodrász szalonban!
Str. Nic. Iorga 11a. (v. Jókai-u.)

Ondolás, manicur, hajvágs. hajmo
sás csak 15. — Babaklinika

Bicikli szerkezetű repülőgépet konstruált egy görög mérnök

London. Hazoglion Arisztotelesz görög mérnök emberi erővel hajtatható repülőgépet szerkesztett. A találmányt anemopteronnak nevezte el. A gép teljes súlya pilótával együtt 450 font. Kerékpárszerkezete nyolc

lőerőt fejt ki. Maximális magasság emelkedése 12 ezer láb. A légi kerékpár három óra hosszat lebeghet a levegőben anélkül, hogy a pilótának mozgatnia kellene a pedál-szerkezetet.

Nem mérgezés ölte meg Rusu kolozsvári főszámvevőt

Cluj-Kolozsvár. A nyár elején nagy feltűnést keltett Kolozsváron Rusu Simon városi főszámvevő hirtelen halála, aki szörnyűtű kinok között, mérgezési tünetekben szenvedett ki a kolozsvári klinikán. Az ügyészség Rusu Simon halála ügyében vizsgálatot indított, mert az a gyanú merült fel, hogy a főszámvevőt bűnös kezek tették el láb alól. A tragikus véget ért főszámvevő belső részét

elküldték Bukarestbe, a törvényszéki bonctani intézetbe vizsgálat céljából. A vizsgálat megállapította, hogy Rusu belső részeiben mérgeknél nyoma sincs és így valamilyen betegség ölhette meg a főszámvevőt. A bukaresti törvényszéki bonctani intézet vizsgálati eredménye alapján az ügyészség beszüntette ebben az ügyben a nyomozási eljárást.

Hirdessen a Mai Világ-ban.

apróhirdetése

E rovatban minden szó 1 lej. Vastagabb betűvel szedve 2 lej. A legkisebb apróhirdetés 10 lej. — Állást keresők ingyen hirdethetnek — Az apróhirdetések előre fizetendők.

HÁZASSÁG

Egy intelligens 25 éves fiatal ember vagyok, külföldi tanulmányutról tértem vissza. Szeretnék magamhoz való intelligens, csinos, kolozsvári kislánnyal megismerkedni házasság céljából, kinek megfelelő pénzhozománya van. Vagy földje van Clujon, előnybe részesülnek. Választ „Hortenzia” jelígre a kiadóba.

KÜLÖNFÉLÉK

Neumann M. Kész férfiruhák árú háza Urizsabóság. P. Unirii Főter 14 szám.

Ne hagyja magát hangzatos reklámoktól megtéveszteni, mert

RECORD

aranybevéltő csak egy van.
Aranybevéltés egész nap.
Calea Victoriei 1. Kossuth L.-u

Moskovits és Társa konyhafelszerelési cikkek, üveg és porcellán árú. Alpacca evőeszközök Calea Regele Ferdinand. Főpostával szemben.

Névnapokra és mindig kiállítás szép gumós begonák, cserepes rózsák, szektük virágzásában óriási választék dísznövényekben díszített kosarak, csokrok. Levágottszegű, rozsa gyönyörű 1-2 lej. Koszorúk szállaggal 150 leitől Szathymárynál Str. Grigorescu 13 (Rákoczy ut) Str. Fan-tenelli 8. Tel. 730.

Szabó Jenő divatkülönleges ségek nagyáruház) Calea Reg. Ferdinand (Wesselényi-ucca. 5. Telefon 579.

Fehérneművarrónők, vasalónők felvétetnek Bécsi fehérnemű szalon. Wesselényi-u. 22. az udvarban.

New-York épületében üzlethelyiség raktárral kiadó érdeklődni lehet a portánál

Figyelem! Férfi ruha 650. Férfi téli kabát 900. Női téli kabát szőrmegallérral 980. Leányka kabát szőrmegallérral 450. Fiúcskakuha 300 lejtől már kapható „Park” malom-u. c. ruhaáruház. Óriási választék. Siessen meggyőződni.

Aranyért, ezüstért legtöbbet fizet Órákirály Széchenyi-tér 11.

Törmelékaranyért legtöbbet fizet ORLOW Főpostával szemben.

Asszonyok öröme és kincse Megjejt a dr. Szentpéteryé által írt „Az én Szakácskönyvem” című szakácsművészeti könyv IV-ik bővített kiadásban, 380 oldal terjedelemben; a mű 200 drb. igen szép szemléltető képpel van illusztrálva. Az utolsó évszázadban a legnagyobb és legtekélyesebb szakácsművészeti könyv ez. Minden háziasszony örömmel veheti kezébe ezt a nagyszerű segítő társat, mert 1000 drb. könnyű stílusban megírt recepten közli a modern szakácsművészet termékeinek leírását: Levesek, sülték, tészták, befőttek stb. készítését. Bővebben foglalkozik a polgári háztartások étrendjével és a befőzés művészetével stb. A szakácskönyv ára diszkótásban 150 Oei, fűzve 125 Lei. Kapható az ország összes könyvkereskedéseiben és Fűssy József kiadónál. Tordán.

Női ruhákat, complékat, kosztümöket, kabátokat legolcsóbban készítünk. — Szabásmunkát tanítunk. Str. Albinei (Méhess-utca) 43.

Férfiszabósegéd idősebb, azonnalra munkát keres közepes, nagy vagy vegyes munkára. Csiki, Krizbai-u. 28a.

A város belterületén kisebb ingatlan eladó. A vételárból 100.000 lej Banca Agrara betétkönyvvel is fizethető. Cím a kiadóhivatalban.

Egy jókarban levő egyes székercsón eladó, akár tűzifáért is. Tordai-ut 8. szám.

Kétszobás komfortos lakást keresek Cimeket a kiadóba kérem leadni.

Hirdessen a „MAI VILÁG”-ban.

Az égő házlik

— A fene egyen meg te, csúf kefogó, — káltotta a férfi. — Nem sikerült neked semmi sem. Milyen szerencsétlen pillanat volt az, amikor elhatároztam, hogy a házamba veszek! Hiszen nem tudlak használni semmire sem. Nem lesz belőled művész sosem. És a vadember ismét végigsuttott ostarával a gyermekén, akinek tetetlenül, zokogva hánykolódott a földön.

Ekkor egy hang hallatszott: — Ne üsd azt a gyermeket, Magrini!...

— Ez az én dolgom, — mondta az olasz, a cirkusz igazgatója és tulajdonosa. Ebbe nem tűrök semmi beleszólást, Miss Anina.

— Csak annyit mondom, hogyha megegyezel megint, akkor feljelentlek a rendőrségen.

Magrini leengedte az ostort, szembemeredt azzal a sudátalakkal, éjéke haju szép fiatal nővel, a most megjelent a porondon.

— Miss Anina, — mondta az olasz, — én nem bántom a gyermeket...

— Hát akkor minek az ostor?

— Ez csak tréfa...

— És mit jelentenek a véres stráfok a gyermek hátán. — kérdezte a nő. — Talán azt hiszed, hogy az a szerencsétlen gyermek nem érzi a te vadállati ostarcsapásaidat?

— Ez egy haszontalan kölyök. Én az ő korában nyergeletlen lovon lovagoltam, ez meg itt lopja a napot. Valamire csak fel kell használnom őt!

— Nem arra, hogy kinzd.

— Tanítani akarom. Egyszer még hálás lesz nekem...

— Ugy sem tudod megtanítani Magrini. Te az arénban születted, a cirkuszok művészetét már az anyatejjel együtt szívtad magadba. De ez a gyermek még sosem volt a cirkuszok környékén. Ez egészen más fából van faragva mint te. Magrini dühösen szólt rá a fiúra:

— Eredj, — mondta — már elég volt. Holnap remélem jobban fog menni a dolog, Most eredj a konyhába talán segíthetsz valamit.

— A gyermek gyorsan elrohant. Miss Anina, az artistanő, nevetett.

— Ugy látszik mégis rossz a lelkiismereted, — mondta, különben nem küldted volna el ezt a gyermeket.

— Még sohsem volt rossz lelkiismeretem, Miss Anina.

— Én azt hiszem, hogy a történet erről a fiúról, aki egyszerre csak megjelent a cirkusz közepén, olyan dolog, ami ő szegegyeztetett a lelkiismeretével.

Megint a fiatal artistanőhöz köpett és így szólt hozzá dühösen:

— Nagyon kíváncsi vagy...

— Kíváncsi? Nem. Ez nem a helyes kifejezés. Nekem mindegy, hogy honnan veszed az erőket a műsor felfrissítésére. De nem szeretem ha egy gyermeket bántalmaznak. Ez gáz g kegyetlenség.

A gyermek szent dolog. És amit te csinálsz ezzel a gyermekkel az nem egyszerű bántalmazás. Oh, én mindent látok! Ez embermészárlás...

— Ezt mered mondani a tulajdonosodnak?

(Folyt. köv.)

Vagy **most** vesz Ön elképzelhetetlen olcsó árakon, **vagy soha** nem lesz alkalma többé ilyen előnyösen vásárolni a

TRANSIL-
VANIA RT., volt

SZÁSZ ÖDÖN R. T.

Cluj, Str. Universității (v. Egyetem u.) No. 3 — Románia legnagyobb posztó, bélésszövet és szabó-kellékek áruháza

olyan olcsón árusít, amelyre még nem volt példa a helyi piacon!

Óriási választék eredeti angol, valamint belföldi legjobb márkájú férfi ruha-, jelölt és télikabát-szövetekben!

Vételkötelezettség nincs

Saját érdekében tekintse meg raktárunkat és győződjön meg, hogy nálunk csakugyan féláron vásárolhat!

HIREK

Cikkünk közlését csak lapunk megnevezésével engedélyezzük.

Szerkesztőség és kiadói hivatal:

Str. Gh. Barițiu 4. (Volt Malom-ucca)

Telefonszám: 228

Feladó szerkesztő: HIDVÉGI A. LAJOS

Időjárás. A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint különösen délnyugaton felhős időjárás várható esetleg kevés esővel, keleti légáramlással, a hőmérséklet lényeges változása nélkül.

— Inspekciós gyógyszerárak. Az inspekciós gyógyszerárak f. évi október 31-től kezdve a következők: Sotropa, Piața Ștefan cel Mare; Goina, Piața Unirei; dr. Mircea, Calea Regele Ferdinand és Fortuna gyógyszerár.

Szinielőadás a Kath. Gimnáziumban. Egy szerződés nélkül maradt színészekből és jónévű kolozsvári műkedvelőkből alakult — egyelőre kísérletképpen csak alkalmi — társaság, f. hó 19-én, szombaton délután 4 órai kezdettel ifjúsági és 20-án, vasárnap fél 9 órai kezdettel, esti előadásban eljátsza Zerkovitz-Harmath „Arany madár” című kedves operettjét. A mai néhez viszonyokat tekintve, helyárat nem csinálnak, csak a műsor megváltás kötelező, a rendezést és az egyik vezető szerepet Réthely Ödön vállalta. A többi szerepek, a színlap tanúsága szerint, szintén kipróbált kezekben vannak és remélik, hogy a közönség támogatni fogja őket vállalkozásukban. A zenekart Rezik Károly zene-tanár dirigálja.

Ehrlich orvostudományi egyesület f. hó 17-én, csütörtökön este pontosan fél 9 órakor tartja XXXVI. rendes tudományos szakülését, a következő tárgysorozattal: 1. Dr. Weisz Fülöp: Lépmegnagyobbással járó vérmegbetegedések (Demonstrációkkal). 2. Dr. Farkas László: A vese-megbetegedések szemfenéki szemfenéki komplikációi

FIGYELEM!

Olcsó és jó száraz bűkk és hántottfa öltre és aprítva pontosan mérve a

„Vatră”-nál

Vajda-u. 6. Telefon 609. A tüzlakkereskedők részére a Mateescu & Comp gyálui fatermelő cég eladási irodája.

Ir királyá akarták kikiáltani de Valerát

London. Dublinban újabb nacionalista tüntetések voltak, amelyek során, tömegek követelték, hogy De Valerát kiáltás ki a független Írország királyának. A nacionalisták

harcot akarnak Ulster ellen s az a törekvésük, hogy az egész ir szigetet egységesé és Angliától függetlenné tegyék.

A Törekvés dalgyűlése. A kolozsvári „Törekvés” dalgyűlése, f. év nov. 6-ra hirtelét évi közgyűlése — technikai akadályok miatt — f. évi november 20-án lesz megtartva, ugyancsak az Unit. gimn. dísztermében.

Scheherazade. A kolozsvári Román Operának tegnap érdekes reprize volt. Ez alkalommal Morawsky a közkezdelt balettmester rendezésében, az Opera balettjének közreműködésével egy pantomin került bemutatásra, amelyet már hosszú

EGY HIZOTT DISZNÓ és több értékes tárgy kerül kisorsolásra a „Mai Világ” december 18-iki ajándék tomboláján

A „Mai Világ” újabb ingyenes tombolajátékot rendez dec. 18-án az előfizetők és állandó olvasói között, hogy olvasóinak e révén értékes ajándékokkal kedveskedjen azért a szeretetért, amelyet lapunkkal szemben nyilvánítanak.

Ez alkalommal olvasóink a következő értékes ajándékokhoz juthatnak hozzá:

2 női kalap és egy babos fátyol „Victoria” kalopszalomból Wesselényi ucca 21.

1 ébresztőóra az „Órakerék”-től, Széchenyi tér 11 — Aranyért, legtöbbet fizet.

1-szeri villanyondolatlás a többszörösen kitüntetett N. A. M. gépet Reszling hölgyfodrász szalonból, Regele Ferdinand 30.

2 pár cipőtalpalás és 2 pár cipő-sarkalás az olcsóságáról elismert „Radio Express” gyors-talpaló üzemtől, Széchenyi-tér 16. szám.

1 aranyéremmel kitüntetett Perlot féle fogtisztító garnitúra

1 teljes életre szóló jóslás (Horoszkop) pszichografologia — astrologia alapján Prof. I. V. Francisc grafologustól Cluj, Tordai-ut 8 szám.

1 izletes torta Kovács cukrázdából Széchenyi-tér 37. szám.

2 pár kiváló „Elbit” márkájú hócipő (1 szövet és 1 gummi) „Talpa” áruházától, Wesselényi-ucca 9. szám.

1 drb 10 számú borotváló bértel-jegy a fővárosiasan berendezett „Venus” szalonból, Jókai u 11a.

1 drb. férfi zsebóra 3 évi garanciával és 1 férfi óralánc „Orlow”tól, Főpostával szemben.

Táncanfolyam a közkezdelt Jám-bor Lajos táncandárnál, Farkas-ucca 7. földszint (Székelytársaság helyisége.)

1 pár 3—4 éves gyermek részére barna cipő mérték után elkészítve „Express” gyors-talpaló üzemtől Regele Ferdinand 69. (Marianummal szemben).

10 drb (4+3+3) kádfürdőjegy Erzsébet-fürdőbe (Apáczá u. 1). Nyitva reggel 6 órától este 9-ig.

Tombolajátékunkon teljesen ingyen vesz részt minden olvasónk, csak a már kiolvasott lappéldányokról kell levágni a lapfejeket és behozni a Mai Világ kiadói hivatalába, ahol azokat ingyenes tombolajegyekre cserélik be.

A nov. 14-én kezdődő tombolajátékunkon résztvehetnek, akik összegyűjtik a nov. 14-től dec. 14-ig a lapfejeket.

Ezeket a lapfejeket dec. 17-ig kell behozni a kiadói hivatalunkba, amely dec. 18-án húzza ki a szerencsés nyertesek számait. Vegyen ön is részt a tombolajátékunkon.

évek óta nem volt módjában élvezni Kolozsvár közönségének. A darabnak rég nem tapasztalt sikere volt, amit teljesen kiérdemelt, mert a pantomin rendezése, kidolgozása a legkisebb részletkéig szakszerű és tökéletes. Látszik, hogy Morawsky, balettmester és mint rendező is minden tudását, türelmét és ambícióját belevitte az előkészítési munkálatokba, amit az előadás sikere is bizonyít. Nem kell azonban megfedkezni a balett művésznők teljesítményéről sem. Első helyen meg kell említenünk a Kolozsvár közönsége által annyira kedvelt primabalerinát, Gloria Violát is, aki mint minden szerepében, Scheherazadeben is remekelt. Topán Lulu az ismert akrobatikus hajlamu és kigyótáncosnő ez alkalommal is bámulatba ejtette a közönséget táncteknikájával. Vaida Illa, a kolozsvári Opera volt primaballerinája mimikájával tűnt ki. Végül rá kell térnünk a balett szereplésére is. Az előadáson intenzíven közreműködött a balett is, amely szép táncszámaival és játékaival tette imponánssá az előadást. A Scheherasadenak kettős sikere volt. Egyik, amelyet a közönséggel szemben vívott ki, a másik pedig az, hogy tekintélyt vívott ki az Opera kulisszái mögött és megmutatta, hogy nem olyan sajnálónivaló és utolsó, mint amilyenek tartották. Cél szerű volna, ha még sok hasonló darabot hozna színre az Opera igazgatósága, hogy ezzel egy kissé változatossá tegye kevés premiért látott programját.

SZINHAZ ÉS FILM

Szinkör Mozgó heti műsora:

Szerdán 3, 5, 7 és 9 órakor: Kadét-kisasszony. Minden idők legnagyobb német filmoperettje. Gustav Fröhlich, Dolly Haas, Halmay Tibor. Rendezte Bolovári Géza. Írta: Roda-Roda. Zenéjét szerezte: Robert Stolz.

Csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap 4, 6 és fél órakor: Tanase álma. Tanase vendégjátéka. Egy óra románul beszélő Tanase film, másfél óra Tanase-revü. Helyárak 45, 35 és 18 lej.

Royal-mozgó műsora:

Szerda SASFIÓK. „L. Aiglon”. Cimszerepben Walter Edhofer. Szerdán premier: Megszólt a szívem. Alpar Gitta és Gustav Fröhlich. Ufa német operettje.

Carmen Mozi műsora:

Szerda 5, 7 és 9 órakor: VÉGZETES CSÓK. Főszereplők Clive Brook és Conrad Nagel. — A teremben kelles központi fűtés van.

Tiszta való nem ámitás, CZINK-nél készül legszebb festés és tisztítás

**Nyomatott a „Lumea“ könyv-
nyomdában Cluj, Str. Gh.
Brailei No. 4, Telefon : 228**